

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 244/2020-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júna 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Martina Vernarského a sudcov Ivana Fiačana a Petra Straku (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavné sťažnosti obchodnej spoločnosti RAVIL s. r. o., IČO 36 790 869, Grösslingová 4, Bratislava, zastúpenej spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vo veciach namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd upovedomeniami o zastavení starých exekúcií v časti výziev na úhradu trov starých exekúcií

- sp. zn. EX 67/1999 z 20. januára 2020 a sp. zn. EX 1/1999 z 20. februára 2020, vydaných súdnym exekútorom JUDr. Michalom Brožinom, so sídlom exekútorského úradu vo Svidníku (ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 518/2020),

- sp. zn. EX 5819/1998 z 12. februára 2020, vydaných súdnou exekútkou JUDr. Ing. Miladou Korimovou, so sídlom exekútorského úradu vo Vranove nad Topľou (ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 605/2020),

- sp. zn. EX 834/1999 z 29. februára 2020 a sp. zn. EX 327/1999 z 29. februára 2020, vydaných súdnou exekútkou JUDr. Michaelou Zubaľ Burdovou, so sídlom exekútorského úradu v Humennom (ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 927/2020),

- sp. zn. EX 2497/2005 z 26. februára 2020, sp. zn. EX 223/2004 z 25. februára 2020 a sp. zn. EX 11571/2006 zo 4. marca 2020, vydaných súdnym exekútorom JUDr. Štefanom Šviderským, PhD., so sídlom exekútorského úradu vo Vranove nad Topľou (ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 937/2020),

- sp. zn. EX 3224/2009 z 9. marca 2020, sp. zn. EX 3140/2009 z 9. marca 2020, sp. zn. EX 3254/2009 z 9. marca 2020, sp. zn. EX 3189/2009 z 9. marca 2020, sp. zn. EX 2750/2009 z 10. marca 2020, sp. zn. EX 3212/2009 z 10. marca 2020, sp. zn. EX 2936/2009 z 10. marca 2020, sp. zn. EX 2868/2009 z 10. marca 2020, sp. zn. EX 2928/2009 z 10. marca 2020, sp. zn. EX 70/2009 z 9. marca 2020, sp. zn. EX 2937/2009 z 9. marca 2020, sp. zn. EX 3182/2009 z 9. marca 2020, sp. zn. EX 2899/2009 z 11. marca 2020, sp. zn. EX 3016/2009 z 9. marca 2020, sp. zn. EX 2921/2009 z 10. marca 2020, sp. zn. EX 2762/2009 z 10. marca 2020, sp. zn. EX 3026/2009 z 11. marca 2020, sp. zn. EX 3221/2009 z 10. marca 2020, sp. zn. EX 2723/2009 z 2. marca 2020, sp. zn. EX 3252/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 2846/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 3257/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 2934/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 3015/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 3211/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 3080/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 3395/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 3272/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3076/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 2976/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3087/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3231/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3136/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 2754/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3167/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 2953/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3021/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3263/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3258/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3208/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3025/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3065/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3238/2009 z 3. marca 2020, sp. zn. EX 3941/2009 z 3. marca 2020, sp. zn. EX 3034/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 2852/2009 z 2. marca 2020, sp. zn. EX 2905/2009 zo 4. marca 2020, sp. zn. EX 3109/2009 zo 4. marca 2020, sp. zn. EX 2941/2009 zo 4. marca 2020, sp. zn. EX 3165/2009 zo 4. marca 2020, sp. zn. EX 3068/2009 z 3. marca 2020, sp. zn. EX 3166/2009 z 3. marca 2020, sp. zn. EX 3130/2009 z 3. marca 2020, sp. zn. EX 2981/2009 zo 4. marca 2020,

sp. zn. EX 2980/2009 zo 4. marca 2020, sp. zn. EX 3081/2009 z 3. marca 2020, sp. zn. EX 2831/2009 z 3. marca 2020, sp. zn. EX 68/2009 z 2. marca 2020, sp. zn. EX 2773/2009 z 24. marca 2020, sp. zn. EX 3070/2009 z 26. marca 2020, sp. zn. EX 3024/2009 z 27. marca 2020, sp. zn. EX 3225/2009 z 27. marca 2020, sp. zn. EX 3045/2009 z 27. marca 2020, sp. zn. EX 2825/2009 z 27. marca 2020, sp. zn. EX 2967/2009 z 27. februára 2020, sp. zn. EX 2874/2009 z 27. februára 2020, sp. zn. EX 3124/2009 z 25. februára 2020, sp. zn. EX 2790/2009 z 25. februára 2020, sp. zn. EX 3341/2009 z 25. februára 2020, sp. zn. EX 2809/2009 z 26. februára 2020, sp. zn. EX 3117/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3138/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3255/2009 z 27. februára 2020, sp. zn. EX 2988/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3274/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3178/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3218/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3044/2009 z 27. februára 2020, sp. zn. EX 3057/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3228/2009 z 26. februára 2020, sp. zn. EX 3219/2009 z 26. februára 2020, sp. zn. EX 3351/2009 z 26. februára 2020, sp. zn. EX 3048/2009 z 27. februára 2020 a sp. zn. EX 2807/2009 z 25. februára 2020, vydaných súdnym exekútorom JUDr. Ing. Štefanom Hrebíkom, so sídlom exekútorského úradu v Malackách (ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 943/2020),

- sp. zn. EX 592/2000 z 23. marca 2020, vydaných súdnym exekútorom JUDr. Michalom Brožinom, so sídlom exekútorského úradu vo Svidníku (ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 1026/2020), a takto

r o z h o d o l :

1. Ústavné sťažnosti vedené Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 518/2020, Rvp 605/2020, Rvp 927/2020, Rvp 937/2020, Rvp 943/2020 a Rvp 1026/2020 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 518/2020.

2. Ústavné sťažnosti o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

St'ážnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 11. marca 2020, 20. marca 2020, 5. mája 2020 a 11. mája 2020 doručené ústavné s'ážnosti obchodnej spoločnosti obchodnej spoločnosti RAVIL s. r. o., IČO 36 790 869, Grösslingová 4, Bratislava (ďalej len „s'ážovateľka“), vo veciach namietaného porušenia jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd upovedomeniami o zastavení starých exekúcií v časti výziev na úhradu trov starých exekúcií

- sp. zn. EX 67/1999 z 20. januára 2020 a sp. zn. EX 1/1999 z 20. februára 2020, vydaných súdnym exekútorom JUDr. Michalom Brožinom, so sídlom exekútorského úradu vo Svidníku (ústavná s'ážnosť vedená pod sp. zn. Rvp 518/2020),

- sp. zn. EX 5819/1998 z 12. februára 2020, vydaných súdnou exekútorkou JUDr. Ing. Miladou Korimovou, so sídlom exekútorského úradu vo Vranove nad Topľou (ústavná s'ážnosť vedená pod sp. zn. Rvp 605/2020),

- sp. zn. EX 834/1999 z 29. februára 2020 a sp. zn. EX 327/1999 z 29. februára 2020, vydaných súdnou exekútorkou JUDr. Michaelou Zubal' Burdovou, so sídlom exekútorského úradu v Humennom (ústavná s'ážnosť vedená pod sp. zn. Rvp 927/2020),

- sp. zn. EX 2497/2005 z 26. februára 2020, sp. zn. EX 223/2004 z 25. februára 2020 a sp. zn. EX 11571/2006 zo 4. marca 2020, vydaných súdnym exekútorom JUDr. Štefanom Šviderským, PhD., so sídlom exekútorského úradu vo Vranove nad Topľou (ústavná s'ážnosť vedená pod sp. zn. Rvp 937/2020),

- sp. zn. EX 3224/2009 z 9. marca 2020, sp. zn. EX 3140/2009 z 9. marca 2020, sp. zn. EX 3254/2009 z 9. marca 2020, sp. zn. EX 3189/2009 z 9. marca 2020, sp. zn. EX 2750/2009 z 10. marca 2020, sp. zn. EX 3212/2009 z 10. marca 2020,

sp. zn. EX 2936/2009 z 10. marca 2020, sp. zn. EX 2868/2009 z 10. marca 2020,
sp. zn. EX 2928/2009 z 10. marca 2020, sp. zn. EX 70/2009 z 9. marca 2020,
sp. zn. EX 2937/2009 z 9. marca 2020, sp. zn. EX 3182/2009 z 9. marca 2020,
sp. zn. EX 2899/2009 z 11. marca 2020, sp. zn. EX 3016/2009 z 9. marca 2020,
sp. zn. EX 2921/2009 z 10. marca 2020, sp. zn. EX 2762/2009 z 10. marca 2020,
sp. zn. EX 3026/2009 z 11. marca 2020, sp. zn. EX 3221/2009 z 10. marca 2020,
sp. zn. EX 2723/2009 z 2. marca 2020, sp. zn. EX 3252/2009 zo 7. marca 2020,
sp. zn. EX 2846/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 3257/2009 zo 7. marca 2020,
sp. zn. EX 2934/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 3015/2009 zo 7. marca 2020,
sp. zn. EX 3211/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 3080/2009 zo 7. marca 2020,
sp. zn. EX 3395/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 3272/2009 z 5. marca 2020,
sp. zn. EX 3076/2009 zo 7. marca 2020, sp. zn. EX 2976/2009 z 5. marca 2020,
sp. zn. EX 3087/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3231/2009 z 5. marca 2020,
sp. zn. EX 3136/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 2754/2009 z 5. marca 2020,
sp. zn. EX 3167/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 2953/2009 z 5. marca 2020,
sp. zn. EX 3021/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3263/2009 z 5. marca 2020,
sp. zn. EX 3258/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3208/2009 z 5. marca 2020,
sp. zn. EX 3025/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 3065/2009 z 5. marca 2020,
sp. zn. EX 3238/2009 z 3. marca 2020, sp. zn. EX 3941/2009 z 3. marca 2020,
sp. zn. EX 3034/2009 z 5. marca 2020, sp. zn. EX 2852/2009 z 2. marca 2020,
sp. zn. EX 2905/2009 zo 4. marca 2020, sp. zn. EX 3109/2009 zo 4. marca 2020,
sp. zn. EX 2941/2009 zo 4. marca 2020, sp. zn. EX 3165/2009 zo 4. marca 2020,
sp. zn. EX 3068/2009 z 3. marca 2020, sp. zn. EX 3166/2009 z 3. marca 2020,
sp. zn. EX 3130/2009 z 3. marca 2020, sp. zn. EX 2981/2009 zo 4. marca 2020,
sp. zn. EX 2980/2009 zo 4. marca 2020, sp. zn. EX 3081/2009 z 3. marca 2020,
sp. zn. EX 2831/2009 z 3. marca 2020, sp. zn. EX 68/2009 z 2. marca 2020,
sp. zn. EX 2773/2009 z 24. marca 2020, sp. zn. EX 3070/2009 z 26. marca 2020,
sp. zn. EX 3024/2009 z 27. marca 2020, sp. zn. EX 3225/2009 z 27. marca 2020,
sp. zn. EX 3045/2009 z 27. marca 2020, sp. zn. EX 2825/2009 z 27. marca 2020,
sp. zn. EX 2967/2009 z 27. februára 2020, sp. zn. EX 2874/2009 z 27. februára 2020,
sp. zn. EX 3124/2009 z 25. februára 2020, sp. zn. EX 2790/2009 z 25. februára 2020,

sp. zn. EX 3341/2009 z 25. februára 2020, sp. zn. EX 2809/2009 z 26. februára 2020, sp. zn. EX 3117/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3138/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3255/2009 z 27. februára 2020, sp. zn. EX 2988/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3274/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3178/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3218/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3044/2009 z 27. februára 2020, sp. zn. EX 3057/2009 z 28. februára 2020, sp. zn. EX 3228/2009 z 26. februára 2020, sp. zn. EX 3219/2009 z 26. februára 2020, sp. zn. EX 3351/2009 z 26. februára 2020, sp. zn. EX 3048/2009 z 27. februára 2020 a sp. zn. EX 2807/2009 z 25. februára 2020, vydaných súdnym exekútorom JUDr. Ing. Štefanom Hrebíkom, so sídlom exekútorského úradu v Malackách (ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 943/2020),

- sp. zn. EX 592/2000 z 23. marca 2020, vydaných súdnym exekútorom JUDr. Michalom Brožinom, so sídlom exekútorského úradu vo Svidníku (ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 1026/2020).

Ústavný súd z dôvodu hospodárnosti použije pre všetky uvedené upovedomenia o zastavení starých exekúcií textovú skratku „napadnuté upovedomenia“.

2. Z obsahu ústavných sťažností a ich príloh vyplýva, že sťažovateľka bola v predmetných exekučných konaniach v procesnom postavení oprávnenej. Exekučné konania boli začaté a vedené podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Národná rada Slovenskej republiky v snahe riešiť dlhotrvajúce bezúspešné exekúcie prijala zákon č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 233/2019 Z. z.“), ktorým v ustanovení § 1 ods. 2 zaviedla legálny pojem „stará exekúcia“ na exekúcie začaté pred 1. aprílom 2017. Zároveň za splnenia ustanovených podmienok (§ 2 zákona č. 233/2019 Z. z.) stanovila ex lege zastavenie starých exekúcií. Súdni exekútori, aplikujúc zákon č. 233/2019 Z. z., napadnutými upovedomeniami oboznámili sťažovateľku o zastavení starých exekúcií. Súčasťou napadnutých upovedomení bola aj výzva adresovaná sťažovateľke na zaplatenie trov starej exekúcie určenej podľa § 6 zákona č. 233/2019 Z. z. (tzv. paušálnych trov exekúcie).

3. Sťažovateľka namieta, že napadnutými upovedomeniami o zastavení exekúcií v časti výziev na zaplatenie paušálnych trov starej exekúcie adresovaných sťažovateľke bolo zasiahnuté do jej označených práv. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti kritizuje predmetnú právnu úpravu § 6 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z., v zmysle ktorej paušálne trovy znáša oprávnený. Túto zákonnú konštrukciu, zavedenú zákonodarcom, považuje za protiústavnú. Argumentuje tým, že v zmysle § 199c ods. 1 Exekučného poriadku účinného od 1. apríla 2017 a zodpovedajúcich ustanovení právnej úpravy trov exekútora účinných predtým trovy exekútora platí v zásade povinný a oprávnený platí trovy exekútora len vo vymedzených prípadoch, ak ich vznik možno oprávnenému pričítať. Tvrdí, že ustanovenie § 6 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z. je potrebné vykladať ústavno konformne, a to tak, že oprávnený je povinný hradiť paušálne trovy starej exekúcie len vtedy, ak vznik týchto paušálnych trov by bolo možné pričítať oprávnenému. Domnieva sa a tvrdí, že ona zastavenie exekúcie nezapríčinila a nemohla ani predvídať nemajetnosť povinného ani pri náležitej opatrnosti. Predmetnú úpravu považuje za protiústavnú a nesúcu znaky retroaktivity, v rozpore s jej legitímnymi očakávaniami ako oprávnenej. V závere svojej argumentácie sťažovateľka v súhrne tvrdí, že *„porušovateľ svojím opatrením, ktorým aplikoval § 6 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z. bez nadväznosti na § 203 zákona č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom do 31.1.2002 resp. bez nadväznosti na § 203 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom od 1.2.2002 do 31.3.2017 a požaduje od sťažovateľky ako oprávnenej znášať paušálne trovy exekútora bez posúdenia miery zavinenia sťažovateľky - oprávnenej na zastavení exekúcie, porušil“* označené práva sťažovateľky.

4. Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd o jej sťažnostiach rozhodol nálezom tak, že súdni exekútori uvedení v čl. 1 porušili napadnutými upovedomeniami o zastavení starých exekúcií *„v časti výzva na úhradu trov starej exekúcie vo výške 42 eur základné právo sťažovateľky vlastniť majetok zaručené článkom 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článkom 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, právo sťažovateľky na pokojné užívanie majetku zaručené článkom 1 ods. 1 prvá veta Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy*

Slovenskej republiky a článkom 36 Listiny základných práv a slobôd a právo sťažovateľky na spravodlivý súdny proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd“.

5. Sťažovateľka ďalej navrhla zrušenie napadnutých upovedomení v časti výzva na úhradu trov starej exekúcie vo výške 42 €, veci vrátiť súdnym exekútorom na ďalšie konanie a rovnako im uložiť povinnosť poskytnúť sťažovateľke primerané finančné zadost'učinenie každý po 100 000 € a tiež nahradiť trovy konania.

II. K spojeniu vecí

6. Podľa § 62 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon v piatej časti alebo šiestej časti neustanovuje inak a povaha vecí to nevyklučuje, vzťahuje sa na konanie pred ústavným súdom podľa povahy vecí primerane Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

7. Podľa prvej vety § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také konania, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán.

8. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 62 zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 166 ods. 1 CSP.

9. Z ústavných sťažností vedených ústavným súdom vyplýva, že tieto sa týkajú tej istej sťažovateľky, ktorá namieta porušenie tých istých práv a obsah ústavných sťažností je takmer obdobný (z hľadiska právnej argumentácie takmer identický). Sťažovateľkou označení porušovateľa práv sú v ústavných sťažnostiach súdni exekútori, povaha ústavnými sťažnosťami napadnutých opatrení je totožná (náhrada trov konania pri zastavení starých exekúcií).

10. Vychádzajúc z uvedených skutočností, ústavný súd v záujme hospodárnosti konania podľa § 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 166 ods. 1 CSP rozhodol, že veci ním vedené uvedené vo výroku tohto uznesenia spája na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 518/2020.

III.

Relevantná právna úprava a ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

12. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu...

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne...

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

15. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok.

16. Ústavný súd k vzťahu medzi čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru už judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného

dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07). Uvedený záver platí rovnako aj pre čl. 36 ods. 1 listiny, ktorého znenie je takmer identické so znením čl. 46 ods. 1 ústavy.

17. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

18. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

19. Zjavne neopodstatneným je návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

20. Ústavný súd pripomína, že vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie

základného práva na súdnu alebo inú ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07, I. ÚS 272/09).

21. Prípady, v ktorých nesprávna aplikácia jednoduchého práva všeobecným súdom má za následok porušenie základných práv a slobôd, sú tie, v ktorých táto nesprávna aplikácia jednoduchého práva je spätá s konkurenciou jednotlivých noriem tohto práva, prípadne s konkurenciou rôznych interpretačných alternatív, v ktorých sa odráža kolízia ústavných princípov, ako aj prípady svojvoľnej aplikácie jednoduchého práva. Pojem svojvôle možno interpretovať ako prípady, keď všeobecný súd urobí záver v inom než zákonom ustanovenom a v právnom myslení konsenzuálne akceptovanom význame či bez bližších nerozpoznateľných kritérií (I. ÚS 533/2016). O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (III. ÚS 264/05, Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky, č. 100/2005).

22. Tieto východiská, hoci formulované vo vzťahu k rozhodovaniu všeobecných súdov, sú podľa názoru ústavného súdu plne aplikovateľné a aktuálne aj vo vzťahu k rozhodovaniu súdneho exekútora ako orgánu verejnej moci pri výkone jemu zverenej kompetencie v rámci súdnej moci. Exekučné konanie je osobitným druhom civilného súdneho konania, a nie podnikateľskou činnosťou súdneho exekútora, ako by sa mohlo javiť z podanej ústavnej sťažnosti.

III.

Predbežné prerokovanie návrhu

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým upovedomením súdneho exekútora

23. Predmetom ústavnej sťažnosti je predovšetkým námietka porušenia základného práva sťažovateľky zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými upovedomeniami o zastavení starých exekúcií v časti výzvy na úhradu paušálnych trov exekúcie, ktorým sťažovateľka vytýka, že sú arbitrárne a že súdny exekútor ústavne nesúladným výkladom a aplikáciou § 6 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z. zasiahol do jej označených práv.

24. Ústavný súd posudzuje problematiku náhrady trov konania zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o náhrade trov konania pristupuje len za celkom výnimočných okolností (IV. ÚS 248/08, IV. ÚS 182/09, IV. ÚS 481/2013), ak zistí, že rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý zakladá zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania.

25. Otázka náhrady trov konania dosahuje ústavnoprávnu dimenziu vtedy, pokiaľ by bol v procese interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu zo strany všeobecného súdu obsiahnutý prvok svojvôle alebo extrémny rozpor s princípom spravodlivosti (napr. v dôsledku prílišného formalizmu) či celkom nedostatočného odôvodnenia vydaného rozhodnutia (I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011, III. ÚS 47/2013, III. ÚS 457/2014, III. ÚS 609/2014).

26. Ústavný súd vo svojich rozhodnutiach už opakovane konštatoval, že základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v civilnom súdnom konaní (II. ÚS 122/05, III. ÚS 591/2013). Podľa judikovaného názoru ústavného súdu „o ústavne významnej neprimeranosti pri právno-aplikačnej činnosti možno

uvažovať len vtedy, ak aplikovaná právna norma dáva konajúcemu orgánu verejnej moci priestor na úvahu pri skúmaní splnenia podmienok hypotézy, dispozície alebo sankcie. Naopak, ak konajúci orgán verejnej moci nemá právnu normou vytvorený žiaden diskrečný priestor a pri zistení splnenia podmienok jej hypotézy je povinný vyvodit' jediný možný právny následok, potom možno hovoriť už len o neproporcionalite právnej úpravy tvoriacej právny základ na konanie orgánu verejnej moci, a nie o neproporcionalite aplikácie práva.“ (uznesenie sp. zn. III. ÚS 575/2012 z 20. 11. 2012 uverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 80/2012).

27. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z. paušálne trovy znáša oprávnený. Exekútor vyzve oprávneného na zaplatenie paušálnych trov v upovedomení o zastavení starej exekúcie, ak exekútor paušálne trovy uplatňuje.

28. Ústavný súd, reagujúc na sťažnostnú argumentáciu sťažovateľky, si v prvom rade dovoľí objasniť niektoré právne a procesné súvislosti danej problematiky tzv. starých exekúcií v kontexte namietaných výziev na úhradu paušálnych trov starých exekúcií. Zmyslom a účelom prijatia zákona č. 233/2019 Z. z. bolo riešiť neúnosnú situáciu na exekučných súdoch, kde sa v státisícoch exekučných konaní viedla exekúcia proti povinným dlhodobo neúspešne a v konečnom dôsledku tento stav vyúsťoval až do kolízie s princípom právnej istoty subjektov exekučného konania. Zákonodarca túto situáciu neriešil novelou Exekučného poriadku, ale samostatným zákonom, ktorým, ako už bolo uvedené, zaviedol okrem iného aj pojem stará exekúcia. Za splnenia zákonných predpokladov súdny exekútor vo svojom upovedomení má povinnosť oznámiť oprávneným, že ex lege došlo k zastaveniu týchto starých exekúcií. V rámci svojho včasného upovedomenia má súdny exekútor možnosť si uplatniť u oprávneného tzv. paušálne trovy zastavenej exekúcie v presne stanovenej výške. Vychádzajúc z uvedeného, je potrebné konštatovať, že zákon č. 233/2019 Z. z. je vo vzťahu k Exekučnému poriadku úpravou lex specialis, ktorá osobitne upravuje tam stanovené situácie, a to tak vo vzťahu k ďalšiemu trvaniu exekučného konania, ako aj vo vzťahu k otázke náhrady trov exekútora, ktorú rieši v porovnaní s Exekučným poriadkom osobitným spôsobom – na jednej strane povinnosť má oprávnený, na druhej strane neuspokojuje sa skutočná výška trov exekútora, ale len zákonom ustanovená paušálna suma. Zákon č. 233/2019 Z. z. zároveň upravuje,

čo treba v tomto prípade a pre účel zastavenia starej exekúcie považovať za nemajetnosť povinného. Pre úplnosť je potrebné dodať, že povinnosť oprávneného znášať trovy exekúcie pri zastavení konania pre nemajetnosť povinného alebo v iných predpokladaných prípadoch obsahuje aj „generálna“ právna úprava (§ 203 Exekučného poriadku v znení od 1. februára 2002 do 31. marca 2017; v znení Exekučného poriadku od 1. apríla 2017 je to § 199c ods. 1, pozn.).

29. Ústavný súd, vychádzajúc zo znenia právnej úpravy zákona č. 233/2019 Z. z., konštatuje, že nárok na paušálnu náhradu vzniká ex lege, a to čo sa týka základu aj výšky. Procesný postup exekútora určuje priamo lex specialis. Preto nie je možné uvažovať o porušení základných práv sťažovateľky nezohľadnením výkladu úpravy lex generalis a judikatúry z nej vychádzajúcej, keďže jej aplikácia je vylúčená existenciou a povinnosťou uplatnenia úpravy lex specialis. Na základe uvedeného ústavný súd považoval túto časť argumentácie sťažovateľky za nenáležitú a právne bez významu.

30. Taktiež je potrebné si uvedomiť, že právna úprava zákona č. 233/2019 Z. z. nedáva možnosť úvahy o vzniku a rozsahu nároku na zaplatenie paušálnych trov starej exekúcie, upravuje ho jednoznačným spôsobom, v zásade nepripúšťajúcim úvahu o rôznych výkladoch či iný záver. Jedinou úvahou súdneho exekútora je úvaha o tom, či zákonný inštitút „zastavenia starej exekúcie“ na konkrétne konanie dopadá alebo nie. Keď na konkrétne exekučné konanie dopadne táto procesnoprávna úprava, exekučné konanie sa zastavuje ex lege. Procesné úkony súdneho exekútora, ktoré na túto skutočnosť nadviažu, sú kvázi technickej povahy – administrujú dve zákonné skutočnosti: konanie sa ex lege zastavilo a priamo ex lege vzniká nárok súdneho exekútora na náhradu trov a v stanovenej výške. V kontexte týchto skutočností a s poukazom na svoju judikatúru citovanú ústavný súd považoval argumentáciu sťažovateľky, ktorou sa domáhala ústavne konformného výkladu a aplikácie § 6 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z., za nedôvodnú, pretože súdny exekútor nemal diskreciu pri vzniku a rozsahu nároku na náhradu paušálnych trov zastavenej exekúcie a tento si uplatnil v súlade s platným právom.

31. V okolnostiach posudzovaného prípadu sťažovateľka, vychádzajúc zo znenia § 6 ods. 4 písm. b) zákona č. 233/2019 Z. z., ďalej namietala, že nemá vedomosť o tom, či v jej označenej exekučnej veci bola exekúcia zapísaná v Centrálnom registri exekúcií, pretože preverenie tejto skutočnosti ako predpoklad vzniku nároku na náhradu trov exekúcie je spoplatňované. Sťažovateľka podľa vlastných slov „*nie je v stave pri niekoľko tisíc ex lege zastavených exekúciách zisťovať, či táto podmienka je splnená a preto jej splnenie spochybňuje*“. Ústavný súd na základe citovanej formulácie sťažovateľky dospel k záveru, že sťažovateľka netvrdí, že v posudzovanom prípade exekúcia nebola zapísaná v centrálnom registri, a preto konštatuje, že za daných okolností (absencia výslovného tvrdenia porušenia povinnosti súdneho exekútora) ústavný súd takéto spochybnenie nemá povinnosť preverovať v konaniach podľa čl. 127 ústavy, kde nepôsobí ako skutkový súd.

32. Ústavný súd ďalej konštatuje, že podstatná a najrozsiahlejšia argumentácia sťažovateľky smerovala k námietke protiústavnosti samotnej úpravy zákona č. 233/2019 Z. z. najmä v časti úpravy povinnosti oprávneného hradiť paušálne trovy starej exekúcie v prípade jej zastavenia, pričom poukazovala a analyzovala právnu úpravu v okolitých štátoch, citovala viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, Ústavného súdu Českej republiky, Ústavného tribunálu Poľskej republiky, Ústavného súdu Lotyšska, ako aj konkrétnu rozhodovaciu činnosť Európskeho súdu pre ľudské práva – vec Van der Muselle proti Belgicku (rozsudok z 23. 11. 1983, séria A, č. 70). Ústavný súd v tomto smere poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej v konaní o sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 1 ústavy senát ústavného súdu nie je oprávnený preskúmať súlad právnych predpisov s ústavou, pretože takýto prieskum je vyhradený plénu ústavného súdu v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ústavy. Ústavný súd už viackrát zdôraznil, že účel konania o súlade právnych predpisov nemožno dosiahnuť v inom type konania (napr. III. ÚS 18/02, III. ÚS 244/04, IV. ÚS 54/08). Argumentácia sťažovateľky o protiústavnosti právnej úpravy je teda v prípade konania o individuálnej sťažnosti právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nedôvodná.

33. Ústavný súd v súhrne konštatuje, že napadnuté upovedomenia v časti výziev na úhradu paušálnych trov starej exekúcie sú ústavne udržateľné, rešpektujú a primeraným spôsobom interpretujú do úvahy prichádzajúce aplikované právne normy. Ústavný súd

dospel k záveru, že ústavné sťažnosti sťažovateľky v časti, ktorou namietala porušenie svojho práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými upovedomeniami v časti výziev na úhradu paušálnych trov starej exekúcie, sú zjavne neopodstatnené, preto ústavné sťažnosti v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 ods. 1 dodatkového protokolu napadnutým upovedomením súdneho exekútora

34. K rovnakému záveru ústavný súd dospel aj v súvislosti s námietkou porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, čl. 11 ods. 1 listiny a analogického práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými upovedomeniami v časti výziev na úhradu paušálnych trov starej exekúcie. Ide o práva hmotnoprávnej povahy. Sťažovateľka ich porušenie argumentačne odvíjala od namietaného porušenia jej práv procesnej povahy. Vychádzajúc z argumentácie sťažovateľky, nevyhnutným predpokladom porušenia jej hmotných práv by bol záver o tom, že došlo k porušeniu jej procesných práv (namietaná arbitrárnosť výziev na náhradu paušálnych trov starej exekúcie, pozn.). Keďže ústavný súd vylúčil možnosť porušenia označených procesných práv sťažovateľky napadnutými upovedomeniami súdnych exekútorov uvedených v čl. 1, rovnako dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavných sťažností v časti, ktorými sťažovateľka namietala porušenie svojich označených hmotných práv napadnutými upovedomeniami súdneho exekútora.

35. Ústavný súd je toho názoru, že niet relevantnej spojitosti medzi napadnutými upovedomeniami a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, podľa čl. 11 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu. S prihliadnutím na zákonnosť napadnutých upovedomení, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný

súd ústavné sťažnosti sťažovateľky aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

36. Keďže ústavné sťažnosti boli odmietnuté ako celok a rozhodnutie o zrušení napadnutých upovedomení súdneho exekútora v časti výziev na úhradu trov starej exekúcie, ako aj rozhodnutie o priznaní sťažovateľke primeraného finančného zadost'učinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia jej práv alebo slobôd (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto častiach sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30 júna 2020

Martin Vernarský
predseda senátu